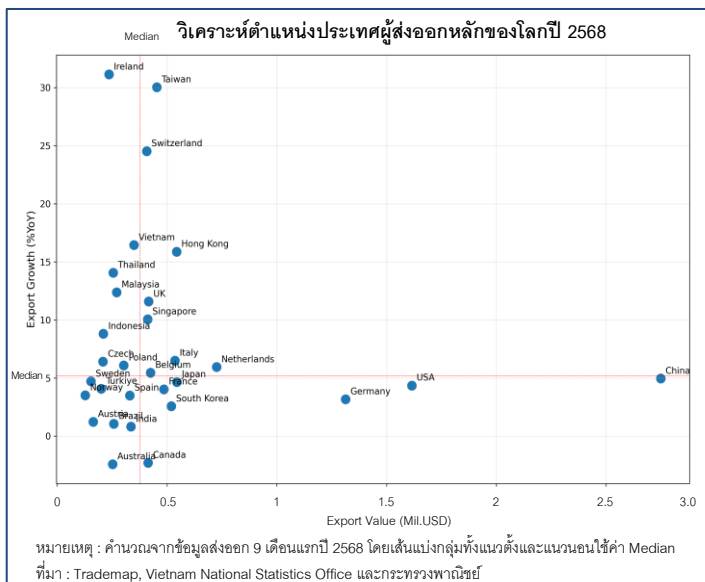

Global Export Positioning...ใครอยู่ตรงไหนบนเวทีการค้าโลกในปีที่ผ่านมา

โดย ฝ่ายวิจัยธุรกิจ

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK)

ตลอดปี 2568 เศรษฐกิจและการค้าโลกเผชิญความท้าทายรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นการปรับขึ้นภาษีของสหรัฐฯ ความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของห่วงโซ่อุปทานโลก ส่งผลต่อการขับเคลื่อนของภาคส่งออกทั่วโลก โดยมีบางประเทศที่มูลค่าส่งออกขยายตัวสูงจากอานิสงส์การเร่งส่งออกไปตลาดสหรัฐฯ (Front Load) รวมถึงไทยด้วยเช่นกัน ขณะที่บางประเทศเผชิญภาวะหดตัว ฝ่ายวิจัยธุรกิจ EXIM BANK นำข้อมูลประเทศผู้ส่งออกหลักของโลก (มูลค่าส่งออกสูงสุด 30 อันดับแรก) ปี 2568 (9 เดือนแรก) มาวิเคราะห์ในมิติของมูลค่าส่งออกและอัตราขยายตัว เพื่อสะท้อนภาพตำแหน่งของแต่ละประเทศบนเวทีการค้าโลกในปีที่ผ่านมา ซึ่งแบ่งเป็น 4 กลุ่มและมีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

● **กลุ่มดาวเด่น** (มูลค่าส่งออกมากและขยายตัวสูง) เช่น ไต้หวัน สวิตเซอร์แลนด์ ฮังการี ในบรรดาประเทศเหล่านี้ ไต้หวัน ขยายตัวสูงถึง 30% แรงหนุนสำคัญมาจากการเป็นศูนย์กลางการผลิตและส่งออกเทคโนโลยีขั้นสูง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ ซึ่งเป็นหัวใจของห่วงโซ่อุปทานโลกในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ความต้องการที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการเติบโตของ AI, Data Center, Social Media และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ขณะที่สวิตเซอร์แลนด์โตสูงจากการส่งออกทองคำที่ราคาเพิ่มขึ้นก้าว

กระโดด ซึ่งมีสัดส่วนถึง 1 ใน 3 ของการส่งออกโดยรวม

● **กลุ่มยักษ์แผ่ว** (มูลค่าส่งออกมากแต่ขยายตัวต่ำ) นำโดยจีน สหรัฐฯ และเยอรมนี ซึ่งเป็นผู้ส่งออก Top 3 ของโลกในมิติของมูลค่าอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของจีนมีอัตราขยายตัวต่ำกว่าค่าเฉลี่ยไม่มากนัก แม้ได้รับผลกระทบจากการปรับขึ้นภาษีสหรัฐฯ ทำให้การส่งออกไปสหรัฐฯ หดตัว แต่ชดเชยด้วยการส่งออกไปตลาดอื่น ๆ โดยเฉพาะอาเซียนที่ขยายตัวถึง 2 หลัก รวมถึงการส่งออกจากจีนไป EU ที่เติบโตดี ในส่วนของภาคส่งออกสหรัฐฯ แม้โตไม่สูงที่ 4.4% แต่เป็นระดับที่ฟื้นตัวจากปีก่อน ขณะที่แคนาดาอีกหนึ่งผู้ส่งออกรายใหญ่ ในปีที่ผ่านมาเผชิญมรสุมรุนแรง โดยได้รับผลกระทบจากภาษีสหรัฐฯ ที่ปรับขึ้นเป็น 35% ซึ่งสหรัฐฯ เป็นคู่ค้าอันดับ 1 มีสัดส่วนถึง 76% ส่งผลให้การส่งออกโดยรวมของแคนาดาประสบภาวะหดตัว

● **กลุ่มมาแรง** (มูลค่าส่งออกยังน้อยแต่โตสูง) ส่วนใหญ่เป็นประเทศในอาเซียน ขยายตัวสูงในระดับ 2 หลัก เช่น เวียดนาม 16.5% ไทย 14.1% มาเลเซีย 12.4% นอกจากอานิสงส์จากการเร่งส่งออก การเติบโตดังกล่าวยังได้

แรงหนุนจากยุทธศาสตร์การกระจายฐานการผลิตของบริษัทข้ามชาติชั้นนำที่เข้ามาลงทุนในอาเซียน ลดผลกระทบจากปัญหาภูมิรัฐศาสตร์ ยิ่งไปกว่านั้น ประเทศในกลุ่มนี้มีต้นทุนการผลิตที่แข่งขันได้ มีความพร้อมด้านโครงสร้างอุตสาหกรรม และสามารถเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานทั้งเส้นเก่าและเส้นใหม่ได้ เชื้อให้ภาคส่งออกขยายตัวท่ามกลางความต้องการสินค้าชั้นกลางและวัตถุดิบที่โตขึ้นอย่างต่อเนื่อง

● **กลุ่มเปราะบาง** (มูลค่าส่งออกยังน้อยและโตต่ำ) โดยกลุ่มนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่มหลัก ๆ ได้แก่ กลุ่มเปราะบางเชิงโครงสร้าง ได้แก่ ประเทศในยุโรปบางประเทศ เช่น นอร์เวย์ สวีเดน ออสเตรีย สเปน ซึ่งกำลังเผชิญแรงกดดันจากต้นทุนการผลิตที่สูง อีกทั้งส่วนใหญ่เป็นการค้าภายในยุโรป (Intra Trade) ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจของยุโรปที่ซบเซาต่อเนื่อง ประกอบกับปัญหาเชิงโครงสร้าง เช่น สังคมผู้สูงอายุ แรงงานขาดแคลน รวมถึงเผชิญการแข่งขันจากประเทศผู้ส่งออกในเอเชีย และกลุ่มเปราะบางจากภาษี ได้แก่ อินเดียและบราซิล ซึ่งถูกกดดันจากการปรับขึ้นภาษีในอัตราที่สูงจากสหรัฐฯ ถึง 50% อีกทั้งสหรัฐฯ เป็นตลาดส่งออกอันดับต้น ๆ ของทั้งสองประเทศ

จากการฉายภาพตำแหน่งของผู้เล่นสำคัญบนเวทีการค้าโลกในปีที่ผ่านมา การส่งออกไทยยังคงแสดงศักยภาพในการเติบโตและสามารถยืนอยู่ในกลุ่มมาแรงได้ แต่ในระยะข้างหน้าไม่อาจพึ่งพาแรงส่งเชิงปริมาณเพียงอย่างเดียวได้อีกต่อไป ท่ามกลางโลกการค้าที่เคลื่อนตัวไปสู่การแข่งขันบนฐานเทคโนโลยี นวัตกรรม และห่วงโซ่อุปทานรูปแบบใหม่ ตลอดจนคู่แข่งที่พร้อมขับเคลื่อนด้วยโมเดลธุรกิจใหม่ คำถามสำคัญจึงไม่ได้อยู่แค่จะส่งออกได้มากขึ้นเพียงใด แต่อยู่ที่จะยืนตรงจุดไหนของระบบการค้าโลกในระยะยาว การยกระดับผู้เล่นเชิงรุกที่สามารถเชื่อมต่อกับอุตสาหกรรมแห่งอนาคตได้อย่างแท้จริงเป็นเงื่อนไขสำคัญของการเติบโตที่ยั่งยืน และเป็นโจทย์เชิงยุทธศาสตร์ที่ไม่อาจเลี่ยงได้ เพื่อให้ความสำเร็จในวันนี้ไม่เป็นเพียงภาพสะท้อนของอดีต แต่จะเป็นรากฐานสำคัญของอนาคตภาคส่งออกไทย